

Változások az érettségi vizsgában Élő idegen nyelv

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM
rendelet.

A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának
kiadásáról – hatályos 2017. január 2-ától.

Készítette: Örmény Katalin szaktanácsadó

Célok

- ▶ Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani.
- ▶ A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és *a négy nyelvi alapkészséget* méri:
  - ▶ olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédképesség és írásképesség.

Egységes követelmény

2017. január 1-től

- ▶ A vizsgakövetelmény minden élő idegen nyelv érettségi vizsgájának részletes vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását tartalmazza.
- ▶ Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje a **B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg**

Nyelvi szintek

B2	<p>Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról.</p> <p>Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.</p>
B1	<p>Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.</p>
A2	<p>Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben</p>

Részletes érettségi követelmények – 2017

- ▶ Kikerültek a követelményből az A2 szint jellemzői

Produktív készségek – íráskészség

	Középszint B1	Emelt szint B2
Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> – a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd Kommunikációs helyzetek és szándékok című részt), – a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd Témakörök című részt),	
	<p>ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni meglévő szókincsét változatosan használni a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet, választani az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni</p>	<ul style="list-style-type: none"> –a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni –álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejtteni –a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
Szövegfajták	<p>Rövid személyes jellegű közlés (pl. e-mail, üzenet, blog, naplóbejegyzés) Meghívó magánjellegű vagy intézménynek pl. nyelviskolának) szóló levél üdvözlőlap</p>	<p>olvasói levél cikk (diák)újság számára.</p>

Beszédkésztség

B1

A vizsgázó képes

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd Kommunikációs helyzetek és szándékok című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a Témakörök című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdeni, fenntartani és befejezni).
- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutinfeladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni,

az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni ismerős témáról folyó társalgásban részt venni kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani

B2

folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejezni, a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban bonyolultabb, váratlan elemeket is

Témakörök

10.Gazdaság

B1

Családi gazdálkodás
A pénz szerepe a
mindennapokban
Vásárlás, szolgáltatások
(pl. posta, bank)

B2

Üzleti világ, fogyasztás,
reklámok
Pénzkezelés a célnyelvi
országokban

Kommunikációs helyzetek

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló

Nyelvtani szerkezetek

B1

- általában megérti és helyesen használja a legegyszerűbb szerkezeteket szóban és írásban,
- rendszeresen elkövethet nyelvtani hibákat és nyelvhasználatában erősen érezhetők az anyanyelv hatásai,
- a hibák ellenére többnyire érthetően fejezi ki kommunikációs szándékait,
- megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,
- ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál,
- az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki

B2

- változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban,
- viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát,
- szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani,
- árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

Szókincs

B1

- megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon begyakorolt helyzetekben.
- megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével,
- jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák,
- a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a

B2

- megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról,
- a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz,
- kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga leírása

▶ A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli	Szóbeli	Írásbeli	Szóbeli
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
117 pont	33 pont	120 pont	30 pont

▶ SEGÉDESZKÖZÖK

- Nyomtatott szótár használata
- CD lejátszó használata

A feladatlap tartalmi jellemzői – olvasott szöveg értése

- ▶ utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- ▶ tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet),
- ▶ elektronikus és nyomtatott levelek,
- ▶ elektronikus és nyomtatott újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ▶ ismeretterjesztő vagy egyszerű, elbeszélő (modern szépirodalmi) szövegek.

szövegek együttes terjedelme 900–1100 szó (25–33 item) helyett 1000–1200 szó (25–30 item)

Nyelvhelyesség – feladattípusok

2017-től

- ▶ Feladattípusok
  - hiányos mondatok vagy szövegek kiegészítése feleletválasztással (négy válaszlehetőség közül egy helyes kiválasztása),
  - a szövegből kivett mondatrészlet helyének azonosítása szövegkohéziós eszközök segítségével,
  - hiányos szöveg kiegészítése önállóan vagy előre megadott szókészletből,
  - megadott szavak ragozott alakjainak vagy a belőlük képzett új szavaknak a szövegbe illesztése,
  - szövegtranszformáció megadott szempontok alapján.
  - 20–25 item (500–600 szó)

2016. December 31-ig

- ▶ hiányos szöveg kiegészítése feleletválasztással (négy válaszlehetőség közül egy helyes kiválasztása),
- ▶ hiányos szöveg kiegészítése önállóan vagy előre megadott szókészletből,
- ▶ megadott szavak megfelelően képzett alakjainak vagy a belőlük képzett új szavaknak a szövegbe illesztése.
- ▶ 18–30 item (450–600 szó)

Hallott szöveg értése

- ▶ Kikerült a szöveg jellemzői közül:
  - tisztán artikulált,
  - tartalmilag kifejezetten egyszerű
- ▶ Újonnan bekerült szövegtípus :
  - Ismeretterjesztő szövegek
- ▶ A szövegek együttes terjedelme:
  - 6–9 perc (20–25 item)
  - 5–8 perc (18–25 item)

Íráskészség

- ▶ Szövegfajták :
  - rövid, személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés, blogbejegyzés), internetes hozzászólás,
  - e-mail,
  - meghívó,
  - magánjellegű vagy intézménynek szóló levél
  - **üdvözlőlap.**

Íráskészség két feladatának jellemzői

- ▶ Az első feladat interakciós és tranzakciós szöveg. Ebben a feladatban a vizsgázó verbális, illetve vizuális segédanyagra reagálva, három irányító szempont alapján 80–100 szó (50–80)terjedelmű közlést hoz létre.
- ▶ A második feladatban a vizsgázó hosszabb leíró, vagy véleménykifejtő szöveget hoz létre négy irányító szempont alapján. Az írás terjedelme 100–120 szó.
- ▶ A feladatok megoldása során egy-, illetve kétnyelvű nyomtatott szótár használható.

Szóbeli vizsga

- ▶ A tételsor tételeinek legalább 10%-a (15%) évenként cserélendő (tapasztalatok alapján frissíteni kell).
- ▶ Társalgás – egy téma
- ▶ Szerepjáték – A szerep minden esetben reális, alkalmazkodik a vizsgázó személyéhez, életkorához.
- ▶ Önálló témakifejtés verbális vagy vizuális segédanyagok alapján – két kép (fénykép, rajz) és megadott irányítószemponatok alapján vagy csak irányító szempontok alapján

Köszönöm a figyelmet!

Örmény Katalin szaktanácsadó
E-mail: szanyikata@gmail.com